

Ein cynllun corfforaethol - Byd Natur a Phobl yn Ffynnu Gyda'n Gilydd Datganiadau effaith a dangosyddion strategol drafft

Atodiad 2 – Camau i'w cymryd gan CNC wedi'u mapio i Ddangosyddion Strategol

Dangosyddion Strategol

1. Cynyddu cyfran yr ecosystemau sy'n cael eu diffinio fel rhai gwydn
2. Cynyddu cyfradd adfer cynefinoedd
3. Cynyddu integreiddio gweithgareddau sy'n cefnogi adferiad natur i wasanaethau cyhoeddus Cymru
4. Lleihau cyfradd llygredd ar dir a llygredd sy'n mynd i mewn i gyrff dŵr
5. Lleihau cyfradd llygredd i aer o ffynonellau diwydiannol ac anniwydiannol
6. Lleihau cyfradd allyriadau nwyon tŷ gwydr a chynyddu cyfradd atafaelu cynaliadwy
7. Cynyddu cyfran y boblogaeth sydd â mynediad at fannau gwyrdd neu las o ansawdd uchel, ac sy'n eu defnyddio'n gynaliadwy
8. Cynyddu cyfran y boblogaeth sy'n byw mewn lleoedd a fydd yn parhau i gefnogi a chyfrannu at eu hiechyd a'u llesiant mewn hinsawdd sy'n newid
9. Cynyddu effaith dulliau partneriaeth sy'n darparu manteision lluosog ac yn mynd i'r afael ag achosion sylfaenol yr argyfyngau natur, hinsawdd a llygredd
10. Cynyddu cyfran y boblogaeth sy'n gweithredu i liniaru ac addasu i'r argyfyngau natur, hinsawdd a llygredd
11. Cynyddu cyfran y sefydliadau a'r busnesau sy'n gweithredu i liniaru ac addasu i'r argyfyngau natur, hinsawdd a llygredd
12. Cynyddu cyfran cydweithwyr CNC sy'n teimlo eu bod yn ymgysylltiedig, ac wedi'u galluogi a'u grymuso

	DS1: Ecosystemau	DS2: Cynfinoedd	DS3: Gwasanaethau Cyhoeddus	DS4: Llygredd - tir a dŵr	DS5: Llygredd - aer	DS6: Nwyon tŷ gwydr ac atafaelu	DS7: Gofod gwyrdd a glas	DS8: Byw	DS9: Dulliau partneriaeth	DS10: Poblogaeth yn gweithredu	DS11: Sefydliadau yn gweithredu	DS12: Cydweithwyr
Byd Natur wrthi'n Gwella												
Byddwn ni'n gwarchod natur drwy...												
wella cyflwr nodweddion ar safleoedd daearol, morol a dŵr croyw gwarchodedig drwy ddefnyddio ein dulliau cynghori a rheoleiddio, cymhellion ariannol a monitro i werthuso effeithiolrwydd;	le	le		le	le							
ehangu'r gwaith o ddiogelu a rheoli'n gynaliadwy er budd natur o leiaf 30% o dir, dŵr croyw a'r môr, a hynny drwy nodi cyfleoedd i ehangu'r gyfres o Safleoedd o Ddiddordeb Gwyddonol Arbennig (SoDdGA) a'u cysylltu'n well â'i gilydd;	le	le		le	le							
deall sut mae ecosystemau'n ymateb ac yn addasu i'r newid yn yr hinsawdd drwy ddatblygu ein tystiolaeth i lywio ein dull gweithredu a nodi diwygiadau i'n dulliau rheoleiddio, a'n dulliau cyflawni;	le	le										
cynnwys cadernid ecosystemau yn y system gynllunio strategol ar gyfer tir a môr, gan gynnwys Cymru'r Dyfodol a chynlluniau datblygu eraill, Polisi Cynllunio Cymru a Chynllun Morol Cenedlaethol Cymru, drwy gryfhau ein darpariaeth o gyngor a chanllawiau;	le		le	le	le			le				
dylanwadu ar y datblygiad cywir yn y lle cywir i sicrhau diogelwch a gwynwch cynefinoedd a rhywogaethau blaenoriaeth ar dir a môr drwy gyflwyno'r achos dros newidiadau i gynlluniau datblygu ar raddfa leol a rhanbarthol a cheisiadau cynllunio unigol;	le	le		le	le			le				
diogelu rhywogaethau sy'n wynebu'r risg fwyaf o ddifodiant drwy ddefnyddio ein dulliau cynghori a rheoleiddio, gweithio mewn partneriaeth, a monitro i werthuso effeithiolrwydd;	le	le		le	le				le		le	
atal rhywogaethau anffodrol ymledol, plâu a chlefydau rhag cael eu cyflwyno, a'u hatal rhag lledu, a hynny drwy weithredu wedi'i gydlynu gyda phartneriaid strategol;	le	le	le						le			

lleihau'r risgiau i natur o ddigwyddiadau fel ffliw adar neu ddigwyddiadau sy'n effeithio ar safleoedd neu rywogaethau gwarchoddedig, a hynny drwy baratoi ar eu cyfer ac ymateb iddynt fel ymatebwr Categori 1;	le			le	le								
atal llygredd aer a dŵr rhag effeithio ar safleoedd gwarchoddedig drwy nodi a gwerthuso'r cyfranwyr allweddol, fel amonia, a gweithio gyda sectorau allweddol i weithredu.	le			le	le								
	DS1: Ecosystemau	DS2: Cynefinoedd	DS3: Gwasanaethau Cyhoeddus	DS4: Llygredd - tir a dŵr	DS5: Llygredd - aer	DS6: Nwyon tŷ gwydr ac atafaelu	DS7: Gofod gwyrdd a glas	DS8: Byw	DS9: Dulliau partneriaeth	DS10: Poblogaeth yn gweithredu	DS11: Sefydliadau yn gweithredu	DS12: Cydweithwyr	
Byddwn yn adfer natur drwy...													
gyflymu gwelliannau i gyflwr y Rhwydwaith Ardal Forol Warchoddedig drwy fonitro ac ymchwilio'n drylwyr, drwy dystiolaeth, cyngor a gweithio gydag eraill ar gyflawni prosiectau;	le	le		le					le		le		
datblygu cadernid safleoedd daearol, dŵr croyw a morol a ddiogelir, a hynny gan eu trawsnewid yn rhwydweithiau mwy, gwell a mwy effeithiol, drwy ddefnyddio ein dulliau cynghori a rheoleiddio, cymhellion ariannol a monitro i werthuso effeithiolrwydd;	le	le							le		le		
cyflymu camau ar gyfer adferiad natur ar raddfa tirwedd drwy rannu ein tystiolaeth a'n harbenigedd gyda Pharciau Cenedlaethol, Ardaloedd o Harddwch Naturiol Eithriadol a phartneriaid eraill;	le	le	le						le		le		
gwneud mwy o atebion sy'n seiliedig ar natur mewn ardaloedd trefol a gwledig i ddatblygu cysylltedd rhwng cynefinoedd, a sicrhau manteision lluosog i fyd natur a phobl drwy weithio gyda chynllunwyr a datblygwyr i ymgorffori hyn mewn datblygiadau; a	le	le	le		le	le	le	le	le	le			
gwerthuso effeithiolrwydd yr hyn a wnawn i adfer a chysylltu natur drwy fonitro a rhannu'r data gydag eraill gan sefydlu cyfres o blatfformau arddangos.	le	le							le		le		
Byddwn ni'n sicrhau bod natur yn cael ei barchu a'i werthfawrogi wrth wneud penderfyniadau, drwy...													
wneud y mwyaf o'r cyfleoedd ar gyfer adfer natur drwy wreiddio hynny yn holl bolisiau, strategaethau, cynlluniau, rhaglenni a phrosiectau CNC;	le	le		le	le	le	le						
diwallu anghenion cynulleidfaoedd penodol i ysgogi gweithredu dros fyd natur drwy gasglu, syntheseiddio, gwerthuso a chyfathrebu ein tystiolaeth ein hunain ac eraill;	le	le	le	le	le	le			le	le	le		

prif-ffrydio adferiad natur ym mhob corff cyhoeddus drwy gydweithio i ddiffinio'r canllawiau a'r cyfleoedd i sbarduno gweithredu;	le	le	le						le		le	
pennu cyfleoedd i wneud y mwyaf o weithredu ar y cyd a chael yr effaith fwyaf ar y sector cyhoeddus drwy ddefnyddio'r Adroddiad ar Sefyllfa Adnoddau Naturiol a Datganiadau Ardal i weithio gyda'r byrddau gwasanaethau cyhoeddus, awdurdodau iechyd y cyhoedd ac awdurdodau lleol;	le	le		le	le	le	le		le		le	
sicrhau manteision a chyfleoedd niferus i fyd natur, pobl a'r economi wledig drwy gefnogi Llywodraeth Cymru i ddatblygu a gweithredu'r Cynllun Ffermio Cynaliadwy, gan ddarparu tystiolaeth ac arbenigedd;	le	le		le	le	le		le	le			
	DS1: Ecosystemau	DS2: Cynefinoedd	DS3: Gwasanaethau Cyhoeddus	DS4: Llygredd - tir a dŵr	DS5: Llygredd - aer	DS6: Nwyon tŷ gwydr ac atafaelu	DS7: Gofod gwyrdd a glas	DS8: Byw	DS9: Dulliau partneriaeth	DS10: Poblogaeth yn gweithredu	DS11: Sefydliadau yn gweithredu	DS12: Cydweithwyr
ysgogi gweithredu ar gyfer rheoli tir a dŵr, a chynyddu'r gwaith hwnnw'n raddol, drwy weithio ar y cyd â sectorau allweddol i ddiffinio atebion effeithiol;	le	le		le	le	le			le		le	
pennu cyfleoedd am fuddsoddiad gan y sector cyhoeddus, y sector preifat a'r trydydd sector drwy ddatblygu plattform, neu blatfformau, ar gyfer rhannu ein tystiolaeth mewn ffordd integredig ar raddfeydd gwahanol.									le		le	
Byddwn yn ailsefydlu'r berthynas rhwng byd natur a phobl drwy...												
ymgysylltu â phobl i weithredu, gan greu cyfleoedd i bobl fod ym myd natur, dysgu amdano a dod yn eiriolwyr dros natur a'r hinsawdd drwy weithio gyda'r sectorau addysg, gweithgarwch corfforol ac iechyd;	le	le					le	le	le	le		
ysbrydoli pobl i weithredu, gan rymuso a thrawsnewid eu perthynas â byd natur drwy weithio gyda'r diwydiannau creadigol a'r sector diwylliannol;	le	le					le	le	le		le	
sicrhau bod cymunedau lleol yn elwa ar fynediad teg i fannau gwyrdd a glas ac yn gweithredu'n gyfrifol drwy ddarparu arweiniad a chefnogaeth, gan weithio ar y cyd â phartneriaid strategol fel Croeso Cymru ac awdurdodau lleol;							le	le	le		le	
sicrhau bod cyfiawnder, tegwch a chynhwysiant cymdeithasol ac amgylcheddol yn hysbysu ac yn ategu ein penderfyniadau ar gyfer adfer byd natur drwy adolygu mecanweithiau cyfredol a datblygu canllawiau;							le	le	le	le		
cynnwys gwahanol gymunedau a sectorau yn ein gwaith, drwy weithredu ar ddealltwriaeth o ran ymddygiad er mwyn llywio ein dulliau gweithredu;							le	le	le	le		
creu cyfleoedd i weithredu'n unigol ac ar y cyd er budd byd natur drwy ymgyrch gyfathrebu barhaus;	le	le							le	le	le	

	DS1: Ecosystemau	DS2: Cynefinoedd	DS3: Gwasanaethau Cyhoeddus	DS4: Llygredd - tir a dŵr	DS5: Llygredd - aer	DS6: Nwyon tŷ gwydr ac atafaelu	DS7: Gofod gwyrdd a glas	DS8: Byw	DS9: Dulliau partneriaeth	DS10: Poblogaeth yn gweithredu	DS11: Sefydliadau yn gweithredu	DS12: Cydweithwyr
Cymunedau'n gallu gwrthsefyll y newid yn yr hinsawdd												
Byddwn yn cynyddu graddfa'r gwaith a wneir i gyflawni atebion sy'n seiliedig ar natur drwy...												
adfer mawndiroedd drwy'r Rhaglen Weithredu Genedlaethol ar Fawndiroedd gan weithio gyda phartneriaid cyflawni, gan gynnwys ar y tir yn ein gofal, a defnyddio amrywiaeth o ddulliau cynghori a rheoleiddio, cymhellion ariannol a chynnal gwaith monitro i werthuso effeithiolrwydd;	le	le		le		le			le		le	
creu coetiroedd newydd ac adfer coetiroedd hynafol drwy weithio gyda phartneriaid cyflawni, defnyddio amrywiaeth o ddulliau cynghori a rheoleiddio, cymhellion ariannol a chynnal gwaith monitro i werthuso effeithiolrwydd;	le	le				le			le		le	
creu coetiroedd newydd ac adfer coetiroedd hynafol ar y tir yn ein gofal, gan gaffael tir i greu coetir dim ond i wneud iawn am goetir sydd wedi'i drosi'n barhaol at ddefnydd arall; hefyd, yn raddol, newid y coed sy'n cael eu plannu ar safleoedd coetir hynafol i rywogaethau sy'n adlewyrchiad gwell o'u gwerth cadwraeth natur a diwylliannol;	le	le				le			le		le	
ysgogi adferiad cynefinoedd morol ac arfordirol, fel morfa heli, twyni tywod, morwellt a chreigresi wystrys brodorol, a hynny drwy weithio gyda phartneriaid cyflawni, defnyddio amrywiaeth o ddulliau cynghori a rheoleiddio, cymhellion ariannol a gwneud gwaith monitro i werthuso effeithiolrwydd;	le	le				le			le		le	
cynnal, gwella ac adfer cynefinoedd y tir a chynefinoedd dŵr croyw i ddatblygu gwynwch ecosystemau a sicrhau buddion cymdeithasol drwy ddefnyddio ein dulliau cynghori a rheoleiddio, cymhellion ariannol a chynnal gwaith monitro i werthuso effeithiolrwydd;	le	le		le		le		le	le		le	
lliniaru effeithiau llifogydd a sychder a gwella ansawdd dŵr drwy nodi cyfleoedd ar gyfer rheoli tir a dŵr yn integredig ar raddfa dalgyloch;	le	le		le		le		le	le	le	le	

gwella cydnerthedd cymunedau trefol a gwledig a'u cysylltiad â byd natur drwy gryfhau dyluniad a hygyrchedd seilwaith gwyrdd a glas trefol, gan weithio gyda chynllunwyr a datblygwyr i gynnwys hynny mewn datblygiadau.	le	le		le		le	le	le	le	le	le	
	DS1: Ecosystemau	DS2: Cynefinoedd	DS3: Gwasanaethau Cyhoeddus	DS4: Llygredd - tir a dŵr	DS5: Llygredd - aer	DS6: Nwyon tŷ gwyrdd ac atafaelu	DS7: Gofod gwyrdd a glas	DS8: Byw	DS9: Duilliau partneriaeth	DS10: Poblogaeth yn gweithredu	DS11: Sefydliadau yn gweithredu	DS12: Cydweithwyr
Byddwn yn addasu i risgiau ac effeithiau'r newid yn yr hinsawdd drwy...												
feithrin cadernid ecosystemau, a chynnwys hynny yn y system gynllunio strategol ar gyfer tir a môr, gan gynnwys Cymru'r Dyfodol a chynlluniau datblygu eraill, Polisi Cynllunio Cymru a Chynllun Morol Cenedlaethol Cymru, drwy gryfhau ein darpariaeth o gyngor a chanllawiau;						le	le	le				
sichrau bod pob datblygiad yn y dyfodol yn gallu gwrthsefyll y newid yn yr hinsawdd drwy ddadlau o blaid newidiadau i gynlluniau datblygu lleol a rhanbarthol a chynghori ar geisiadau cynllunio;						le	le	le				
Lleihau'r perygl i fywyd yn sgil llifogydd drwy reoli ein hasedau llifogydd a'n seilwaith ar gyfer perygl llifogydd nawr ac yn y dyfodol, a chynllunio ar gyfer newid drwy gynnal ac addasu'r asedau a'r seilwaith llifogydd rydym yn atebol amdanynt;								le	le	le	le	
Lleihau'r perygl i bobl a chymunedau yn sgil llifogydd o'r prif afonydd, cronfeydd dŵr, a'r môr, a hynny drwy gyflwyno cynlluniau lliniaru llifogydd;								le	le	le	le	
Lleihau'r perygl i fywyd yn sgil llifogydd drwy gyhoeddi rhybuddion llifogydd sy'n diwallu anghenion newidiol cymunedau, a chynnal a gwella'r Gwasanaeth Rhybuddion Llifogydd 24/7;								le	le	le	le	
Lleihau'r risgiau i bobl a natur yn sgil llifogydd a sychder drwy baratoi ar gyfer digwyddiadau, ac ymateb iddynt fel ymatebwr Categori 1;								le	le	le	le	

meithrin gallu cymunedau, awdurdodau lleol a busnesau i wrthsefyll y risg o lifogydd nawr ac yn y dyfodol drwy wella a rhannu ein tystiolaeth i ysgogi gweithredu;									le	le	le	le		
lleihau'r risg i fywyd yn sgil methiant cronfeydd dŵr drwy reoleiddio diogelwch cronfeydd dŵr;									le					
	DS1: Ecosystemau	DS2: Cynefinoedd	DS3: Gwasanaethau Cyhoeddus	DS4: Llygredd - tir a dŵr	DS5: Llygredd - aer	DS6: Nwyon tŷ gwyrdd ac	DS7: Gofod gwyrdd a glas	DS8: Byw	DS9: Dulliau partneriaeth	DS10: Poblogaeth yn gweithredu	DS11: Sefydliadau yn	DS12: Cydweithwyr		
sicrhau bod cwmnïau dŵr yn cynnal diogelwch a sicrwydd cyflenwad dŵr i gwsmeriaid drwy graffu ac adrodd i Weinidogion ar eu cynlluniau rheoli adnoddau dŵr, cynlluniau sychder a chynlluniau buddsoddi mewn seilwaith;	le	le		le		le		le		le	le			
lleihau'r risgiau i'r adnoddau naturiol sydd ar y tir sydd yn ein gofal yn sgil sychder, afiechyd a phlâu, tanau gwyllt a difrod stormydd drwy amrywio rhywogaethau coed, ailstrwythuro coetiroedd a chynefinoedd eraill, a mwy o deneuo coed;	le					le		le						
lleihau'r risgiau i'r asedau rydym yn eu rheoli ar y tir yn ein gofal megis tomennydd gwastraff, cronfeydd dŵr, ceuffosydd mawr a phontydd drwy gynnal a chadw ac uwchraddio'r seilwaith;								le	le					
sicrhau gwytnwch cyfleusterau a gweithgareddau a reoleiddir drwy ddarparu tystiolaeth a chynghor fel sail i asesiadau o risgiau, effeithiau a chymau addasu mewn perthynas â'r hinsawdd.				le	le	le						le		
Byddwn yn cyfrannu at leihau allyriadau carbon drwy...														
ysgogi diwydiant i fabwysiadu technolegau carbon isel a dal carbon amgen, drwy ddarparu cynghor ac arweiniad arbenigol i lywio ceisiadau am ganiatâd cynllunio a/neu drwyddedau;					le	le		le	le			le		
cryfhau safonau allyriadau drwy ddadlau o blaid newid a darparu tystiolaeth yn unol â hynny i Lywodraeth Cymru;					le	le								

ysgogi datblygiad cynlluniau ynni adnewyddadwy cynaliadwy ar y tir sydd yn ein gofal drwy weithredu ein dull masnachol strategol;								le		le	le		le		
cefnogi datblygiad ynni adnewyddadwy cynaliadwy ar y môr ac ar y tir drwy ein tystiolaeth, ein cyngor a rheoleiddio, gan feithrin dealltwriaeth gyffredin o'r safonau sy'n ofynnol yn y prosesau cynllunio a thrwyddedu statudol;								le		le	le		le		
sicrhau potensial cynhyrchu pren Ystad Goed Llywodraeth Cymru drwy ddarparu pren y gellir ei gynaeafu, gan fodloni safonau byd-eang o ran rheoli coedwigoedd yn gynaliadwy;								le							
	DS1: Ecosystemau	DS2: Cynfinoedd	DS3: Gwasanaethau Cyhoeddus	DS4: Llygredd - tir a dŵr	DS5: Llygredd - aer	DS6: Nwyon tŷ gwyrdd ac atafaelu	DS7: Gofod gwyrdd a glas	DS8: Byw	DS9: Dulliau partneriaeth	DS10: Poblogaeth yn gweithredu	DS11: Sefydliadau yn gweithredu	DS12: Cydweithwyr			
diogelu stociau carbon a gwneud y mwyaf o gyfleoedd atafaelu carbon drwy reoli'r tir yn ein gofal yn gynaliadwy;								le							
ysgogi gweithredu ar reoli tir a dŵr yn garbon niwtral, drwy weithio ar y cyd â sectorau allweddol i ddiffinio atebion effeithiol.	le	le		le		le			le		le				
Byddwn yn galluogi pobl, cymunedau a busnesau i weithredu'n barhaus ar y newid yn yr hinsawdd drwy...															
yngysylltu â phobl i weithredu, gan greu cyfleoedd i bobl fod ym myd natur, dysgu amdano, a dod yn eiriolwyr dros natur a'r hinsawdd drwy weithio gyda'r sectorau addysg, gweithgarwch corfforol ac iechyd;								le	le	le	le				
ysbrydoli pobl i weithredu, gan rymuso a thrawsnewid eu perthynas â byd natur drwy weithio gyda'r diwydiannau creadigol a'r sector diwylliannol;								le	le	le			le		
pennu cyfleoedd i wneud y mwyaf o weithredu ar y cyd a gwneud y mwyaf o effaith y sector cyhoeddus drwy ddefnyddio'r Adroddiad ar Sefyllfa Adnoddau Naturiol a Datganiadau Ardal i weithio gyda'r byrddau gwasanaethau cyhoeddus, iechyd y cyhoedd ac awdurdodau lleol;										le			le		

sicrhau bod cyfiawnder, tegwch a chynhwysiant cymdeithasol ac amgylcheddol yn hysbysu ac yn cryfhau ein penderfyniadau o ran y newid yn yr hinsawdd drwy adolygu mecanweithiau cyfredol a datblygu canllawiau;									le	le	le	le	
cynnwys gwahanol gymunedau a sectorau yn ein gwaith, drwy weithredu ar ddealltwriaeth ynghylch ymddygiad er mwyn llywio ein dulliau gweithredu;									le	le	le	le	
creu cyfleoedd i weithredu'n unigol ac ar y cyd ar y newid yn yr hinsawdd drwy ymgyrch gyfathrebu barhaus;										le	le	le	
	DS1: Ecosystemau	DS2: Cynefinoedd	DS3: Gwasanaethau Cyhoeddus	DS4: Llygredd - tir a dŵr	DS5: Llygredd - aer	DS6: Nwyon tŷ gwydr ac atafaelu	DS7: Gofod gwyrdd a glas	DS8: Byw	DS9: Dulliau partneriaeth	DS10: Poblogaeth yn gweithredu	DS11: Sefydliadau yn gweithredu	DS12: Cydweithwyr	
sicrhau bod pob math o bobl yn gweithredu er budd yr hinsawdd drwy rannu gweledigaeth a chanlyniadau Natur a Ni i ehangu ein rhwydweithiau a chynyddu cyfranogiad;										le	le	le	
meithrin gallu a chpasiti gweithlu Cymru i gefnogi gweithredu er budd yr hinsawdd drwy weithio gydag eraill i hyrwyddo sgiliau a swyddi gwyrdd; a										le		le	
diwallu anghenion cynulleidfaoedd penodol i ysgogi gweithredu dros fyd natur drwy gasglu, syntheseiddio, gwerthuso a chyfathrebu ein tystiolaeth ein hunain ac eraill.			le							le	le	le	
Byddwn yn sefydliad enghreifftiol ar gyfer sector cyhoeddus sy'n garbon positif drwy...													
gryfhau ein hagwedd strategol at ddatgarboneiddio drwy ddatblygu a chyflawni cynllun sero net ar gyfer y sefydliad cyfan, gan adeiladu ar y gwersi a ddysgwyd gan bartneriaid;							le			le			le
newid ein ffyrdd o weithio drwy gwblhau asesiadau risg a bregusrwydd o ran y newid yn yr hinsawdd i lywio cynllun gweithredu integredig ar gyfer addasu, gan rannu ein dysgu ag eraill;							le			le			le
sicrhau bod penderfyniadau ariannol a busnes CNC yn cynnwys y newid yn yr hinsawdd drwy gymhwyso'r gwersi a ddysgwyd gan eraill mewn llywodraethu, dulliau a fframweithiau effeithiol;							le			le			le

cynyddu effeithlonrwydd ynni a defnyddio ynni adnewyddadwy yn ein holl adeiladau ac asedau, drwy adolygu systemau presennol a gweithredu;							le			le			le
lleihau ein hól troed carbon drwy fonitro ein defnydd a gweithredu wrth i ni bontio i fodel gweithio hybrid;							le			le			le
lleihau allyriadau cerbydau drwy ddefnyddio cerbydau sydd ag allyriadau isel iawn lle bynnag y bo modd, a defnyddio biodiesel a mesurau effeithlonrwydd tanwydd yn y cyfamser;							le			le			le
buddsoddi yn sgiliau a gallu ein cydweithwyr i fod yn llysgenhadon drwy ddarparu rhaglen hyfforddi 'llythrennedd natur a hinsawdd';							le			le			le
sicrhau bod camau gweithredu ar gyfer yr hinsawdd i'w gweld yn ein holl gadwyni cyflenwi, ein rhaglenni grantiau a'n cytundebau rheoli tir drwy eu cynnwys yn ein fframweithiau caffael ac ariannu.							le			le			le
	DS1: Ecosystemau	DS2: Cynefinoedd	DS3: Gwasanaethau Cyhoeddus	DS4: Llygredd - tir a dŵr	DS5: Llygredd - aer	DS6: Nwyon tŷ gwydr ac atafaelu	DS7: Gofod gwyrdd a glas	DS8: Byw	DS9: Dulliau partneriaeth	DS10: Poblogaeth yn gweithredu	DS11: Sefydliadau yn gweithredu	DS12: Cydweithwyr	
sicrhau bod adferiad byd natur yn cael ei raedru drwy ein cadwyni cyflenwi, ein rhaglenni grantiau a'n cytundebau rheoli tir drwy ei gynnwys yn ein fframweithiau caffael ac ariannu													
Atal llygredd i'r eithaf													
Byddwn yn defnyddio ein dulliau rheoleiddio yn effeithiol drwy...													
sicrhau bod y sectorau rydym yn eu rheoleiddio – gan gynnwys unrhyw weithgareddau anghyfreithlon heb drwydded – yn cymryd camau effeithiol i reoli ac atal llygredd i'r eithaf a chynyddu effeithlonrwydd adnoddau drwy ddarparu cyngor a chanllawiau sy'n egluro'r safonau sy'n ofynnol mewn modd effeithiol;				le	le	le		le				le	
atal llygredd a gwastraff hyd yr eithaf drwy weithio ar y cyd â diwydiant, ac eraill, i nodi sut y mae angen i bolisi Llywodraeth Cymru a deddfwriaeth newid;				le	le	le		le				le	
osgoi llygredd a gwastraff drwy archwilio dulliau arloesol gan ddefnyddio ein holl ddulliau rheoleiddio, gan gynnwys pwerau arbrol;				le	le	le		le	le			le	

gwella ansawdd amgylchedd lleol gwael drwy weithio gydag awdurdodau lleol i ddeall y problemau a datblygu cynlluniau gweithredu ar y cyd;				le	le	le	le	le	le	le		
gwella perfformiad amgylcheddol y bobl rydym yn eu rheoleiddio drwy gynghori perfformwyr gwael ar fesurau atal, a thynnu sylw at y perfformwyr gorau er mwyn rhannu gwersi a ddysgwyd ac arferion da;	le	le		le	le	le						le
atal hyd yr eithaf y risg o llygredd o gemegau drwy addasu ein dulliau rheoleiddio cemegau yn yr amgylchedd;	le			le	le	le		le				
atal llygredd tir a dŵr hyd yr eithaf drwy gydweithio i ysgogi camau gweithredu cadarnhaol a chreu atebion effeithiol;	le	le		le		le					le	le
gwarchod yr amgylchedd a gwella perfformiad amgylcheddol cwmnïau dŵr drwy herio eu rhaglenni buddsoddi yn effeithiol i sicrhau camau gweithredu er mwyn gwella;	le	le		le		le		le				le
atal llygredd hyd yr eithaf mewn dyfroedd gwarchodedig a dynodedig drwy nodi'r camau gweithredu sy'n ofynnol gan amrywiaeth o sectorau;	le	le		le			le		le			le
	DS1: Ecosystemau	DS2: Cynfinoedd	DS3: Gwasanaethau Cyhoeddus	DS4: Llygredd - tir a dŵr	DS5: Llygredd - aer	DS6: Nwyon tŷ gwyrdd ac atafaelu	DS7: Gofod gwyrdd a glas	DS8: Byw	DS9: Dulliau partneriaeth	DS10: Poblogaeth yn gweithredu	DS11: Sefydliadau yn gweithredu	DS12: Cydweithwyr
adfer ansawdd dŵr mewn dalgylchoedd yr effeithir arnynt gan etifeddiaeth o hen fwyngloddiau metel drwy ddefnyddio ein tystiolaeth a chydweithio i nodi blaenoriaethau ar gyfer gweithredu;	le	le		le					le			
gwella ansawdd aer i bobl a byd natur drwy leihau a dileu allyriadau i'r aer wrth reoleiddio diwydiant.	le	le			le	le		le				le
Byddwn yn ymateb i ddigwyddiadau, yn seiliedig ar risg, drwy...												
leihau i'r eithaf niwed o ddigwyddiadau llygredd amgylcheddol drwy baratoi ar gyfer digwyddiadau â blaenoriaeth ac ymateb iddynt fel ymatebwr Categori 1;	le			le	le			le				le

lleihau i'r eithaf y niwed o sectorau penodol ac o fewn ardaloedd daearyddol penodol drwy ddefnyddio tystiolaeth i gymryd camau i wella cydymffiaeth;	le	le		le	le	le		le	le		le	
lleihau i'r eithaf y niwed o droseddau amgylcheddol difrifol drwy ymchwilio i ddigwyddiadau a chymryd camau cryf a phendant;	le			le	le	le		le		le	le	
lleihau i'r eithaf y niwed o wastraff anghyfreithlon drwy gymryd camau gydag awdurdodau lleol a phartneriaid trydydd sector i atal tipio anghyfreithlon.	le			le	le	le		le	le	le	le	
Byddwn yn hybu effeithlonrwydd adnoddau a defnyddio deunyddiau amgen drwy...												
lleihau gwastraff i'r eithaf drwy weithredu gofynion rheoliadol newydd megis cyfrifoldeb estynedig i gynhyrchwyr ac ailgylchu annomestig a sector cyhoeddus;					le	le					le	
sicrhau bod adnoddau'n cael eu defnyddio'n effeithlon, gan fodloni safonau penodol i sectorau drwy ddarparu cyngor ac arweiniad i gwmnïau dŵr a diwydiannau eraill;	le			le	le	le		le			le	
ysgogi cadwyni cyflenwi i ddefnyddio pren wedi'i dyfu yng Nghymru drwy fanteisio ar y ffaith mai ni yw prif gyflenwr pren wedi'i gynaeafu'n gynaliadwy yng Nghymru.											le	
	DS1: Ecosystemau	DS2: Cynefinoedd	DS3: Gwasanaethau Cyhoeddus	DS4: Llygredd - tir a dŵr	DS5: Llygredd - aer	DS6: Nwyon tŷ gwydr ac atafaelu	DS7: Gofod gwyrdd a glas	DS8: Byw	DS9: Dulliau partneriaeth	DS10: Poblogaeth yn gweithredu	DS11: Sefydliadau yn gweithredu	DS12: Cydweithwyr
Byddwn yn galluogi pobl, cymunedau a busnesau i gymryd camau parhaus i leihau llygredd i'r eithaf, drwy...												
gynyddu atebion ar sail natur mewn ardaloedd trefol a gwledig i gefnogi'r gwaith o leihau llygredd i'r eithaf, gan sicrhau buddion niferus i fyd natur a phobl drwy weithio gyda chynllunwyr a datblygwyr i ymwreiddio'r atebion hynny yn eu datblygiadau;	le						le	le	le	le	le	
creu cyfleoedd ar gyfer gweithredu unigol ac mewn sectorau penodol drwy gynnal ymgyrch gyfathrebu barhaus;									le	le	le	

Byddwn yn enghraifft dda o sefydliad 'dim llygredd a dim gwastraff' drwy...												
sicrhau bod penderfyniadau ariannol a busnes CNC yn cynnwys amcanion 'dim llygredd a dim gwastraff' drwy gymhwyso'r gwersi a ddysgwyd gan eraill i greu dulliau a fframweithiau effeithiol;				le	le							le
ailldefnyddio, ailgylchu ac adfer cymaint o ddeunyddiau â phosibl drwy fonitro a chymryd camau wrth newid neu adnewyddu eitemau allweddol megis offer TGCh a chyfarpar diogelu personol;				le	le							le
sicrhau bod camau gweithredu ar leihau llygredd i'r eithaf yn cael eu rhaedru drwy ein cadwyni cyflenwi, ein rhaglenni grantiau a'n cytundebau rheoli tir drwy ei gynnwys yn ein fframweithiau caffael ac ariannu;				le	le							le
lleihau'r risg o niwed i'r amgylchedd o ddigwyddiadau llygredd ar y tir yn ein gofal drwy reoli gweithredu i safon uchel ac ymdrin yn effeithiol ag unrhyw achosion sy'n digwydd;				le	le							le
buddsoddi yn sgiliau a gallu ein cydweithwyr i fod yn llysgenhadon drwy ddarparu rhaglen hyfforddi ar gyfer llythrennedd hinsawdd a natur.				le	le							le

Byddwn yn darparu cyfleoedd i'n holl gydweithwyr ddatblygu eu potensial, eu sgiliau a'u galluoedd i'w galluogi i hyrwyddo'n gweledigaeth a'n cenhadaeth yn hyderus.																				le
Byddwn yn buddsoddi hefyd i feithrin arweinwyr cydnerth a thosturiol ar bob lefel o'r sefydliad, ac i arwain yn ystyrllon i gyflawni ein hamcanion llesiant.																				le
Byddwn yn darparu amgylchedd gwaith diogel i bawb – ein cydweithwyr, y rhai sy'n gweithio gyda ni, neu sy'n ymweld â'r tir sydd yn ein gofal – gan sicrhau bod pawb yn cyrraedd adref yn ddiogel ar ddiwedd y dydd.																				le
	DS1: Ecosystemau	DS2: Cynfinoedd	DS3: Gwasanaethau Cyhoeddus	DS4: Llygredd - tir a dŵr	DS5: Llygredd - aer	DS6: Nwyon tŷ gwydr ac atafaelu	DS7: Gofod gwyrdd a glas	DS8: Byw	DS9: Dulliau partneriaeth	DS10: Poblogaeth yn gweithredu	DS11: Sefydliadau yn gweithredu	DS12: Cydweithwyr								
Rydym yn croesawu ein rôl yn arwain ar weithredu Cynllun Gweithredu Gwrth-hiliaeth Cymru, gan weithio'n agos ag eraill ar draws y sector cyhoeddus i wneud gwahaniaeth.																				le
Byddwn yn parhau i gefnogi uchelgais Cymraeg 2050 Llywodraeth Cymru hefyd i gynyddu nifer y siaradwyr Cymraeg a'r defnydd o'r Gymraeg ar draws y sefydliad.																				le
Rydym wedi cyflwyno ein polisi arddulliau gweithio hybrid a hyblyg newydd i sicrhau y gall cydweithwyr gynnal a rheoli cydbwysedd cynhyrchiol rhwng bywyd a gwaith yn effeithiol.																				le
Mae ein rhaglen Adfywio yn ein galluogi i archwilio sut y gallwn leihau ein costau a'n hôl troed carbon hefyd drwy ad-drefnu ein portffolio o adeiladau ledled Cymru.						le														
Rydym wedi ymrwymo i rannu'r wybodaeth hon mewn ffordd agored, dryloyw a hygyrch, gan ddefnyddio dulliau blaengar i arddangos data mewn amser real a thynnu sylw at feysydd sy'n peri pryder.										le	le	le								
Bydd angen datblygu tystiolaeth newydd, dulliau newydd, a chydweithio er mwyn gallu defnyddio ein gwybodaeth allweddol yn fwy effeithiol. O'r herwydd, byddwn yn arloesi'n barhaus i fanteisio i'r eithaf ar ein hadnoddau a gwella ein dealltwriaeth o gyflwr yr amgylchedd, gan wella sut rydym yn diwallu anghenion ein cwsmeriaid.										le	le	le								

